

Měsíčník EU aktualit

číslo 29,
únor 2006

strana 2	Ecofin schválil aktualizovaný Konvergenční program ČR
strana 3	Komise chce zjednodušit přeshraniční zdanění MSP
strana 5	Výroční zpráva o naplňování Lisabonské agendy zveřejněna
strana 11	Téma měsíce: Návrh Národního rozvojového plánu ČR na roky 2007–2013
strana 15	Země pod Lupou: Portugalsko

EU OFFICE

Česká spořitelna, a.s.
Poláčkova 1976/2
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 261 073 004
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019
pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484
jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308
asmolikova@csas.cz

pod záštitou p. Pavla Kysilky
člena představenstva České spořitelny

Eurokop.cz
Eurofon 800 200 200
Eurocentrum Praha

Za podpory Odboru
pro informování o evropských
záležitostech Úřadu vlády ČR

Vážení čtenáři,

vstup do roku 2006 byl ve sféře evropského integračního dění až nad očekávání svižný, plný důležitých i mediálně zajímavých událostí. Další kapitola byla napsána v „románu“ Nová finanční perspektiva, přičemž i další důležitá lednová témata nepostrádala fiskální záležitosti. Ke klíčovým tématům ledna však patřilo i ryze politické rozdělení sil ohledně procesu vyšetřování případů umístování válečných zajatců na vojenských základnách v Evropě armádou USA.

Držme se však událostí dominantně ekonomických, byť silně ovlivněných politikou. Mezi ně patřil například zamítavý verdikt Evropského parlamentu ohledně schválení nové finanční perspektivy. Jestliže v závěru loňského roku byla dohoda ohledně nové finanční perspektivy dosažená na úrovni Evropské rady považována za oprávněný úspěch, nynější postoj Evropského parlamentu v této věci přinesl jistou korekci; na její definitivní posvěcení si zkrátka budeme muset ještě nějaký čas počkat. To by však nemělo bránit jednotlivým členským státům, aby výrazným způsobem pokročily ve svých domácích přípravách na nové programovací období, neboť i dohoda Evropské rady jim v tomto nabízí poměrně solidní oporu. Lze se domnívat, že s ohledem na míru rozpracovanosti Národního rozvojového plánu a v jeho rámci i razantně změněnou navrhovanou podobu Operačních programů, v tomto ohledu nezaspává ani Česká republika. Klíčový materiál tohoto čísla je tak věnován právě této problematice.

Patrně ještě komplikovanější, navíc velmi úzce související proces, s velmi vzdáleným horizontem pro své konečné uspokojivé vyřešení, se týká problematiky úpravy daně z přidané hodnoty; diskuse okolo ní zatím pouze pootevřela vskutku palčivý problém a nepříliš lichotivou skutečnost její současné úpravy. Téměř každý členský stát má vyjednány různé typy výjimek s různou časovou platností, a když se pro některý z nich tato platnost chýlí ke konci, vznikají diskuse podobné této. Zřejmě dlouhodobě nejspravedlivějším řešením by bylo veškeré výjimky odstranit a stanovit společný model jedné (pro každou zemi dobrovolně volitelné konkrétní) základní sazby. Chápeme, že dosáhnout tohoto cíle je komplikované, ne-li nemožné. Proto druhým nejlepším řešením se může zdát stanovení jednoho typu výjimek se stejnou časovou platností pro všechny, kteří chtějí aplikovat sníženou daňovou sazbu. I toto řešení se zdá být nyní nedosažitelné. Každá členská země se snaží sledovat svůj vlastní – mnohdy i krátkodobý – zájem, a výsledkem je prostředí zcela nerovné, neprůhledné, chaotické, vedoucí k vyvolávání zbytečných žabomyších sporů.

Není pochyb o tom, že tyto a podobné diskuse se na úrovni nejrůznějších institucí EU povedou i po řadu následujících měsíců a postarají se o to, že budoucím integračním děním v Evropě se nudit zajisté nebudeme. A EU Office se bude snažit jej i nadále co nejdříve monitorovat a se zjištěnými poznatky se s Vámi rádi podělíme jak na stránkách našeho Měsíčníku EU aktualit, tak i na webových stránkách: www.csas.cz/eu.

Petr Zahradník

Rada EU pro ekonomické a finanční záležitosti schválila aktualizovaný Konvergenční program ČR s výtkou, že ve snižování nadměrného schodku veřejných rozpočtů není příliš ambiciózní. Komisař pro daňové záležitosti László Kovács přišel s novou iniciativou, podle které by evropské malé a střední podniky při svých aktivitách v zahraničí mohly vyjadřovat své zdanitelné příjmy na základě daňových předpisů platných ve svém domovském státě.

EKONOMIKA A EURO

Dojde k revizi inflačního kritéria?

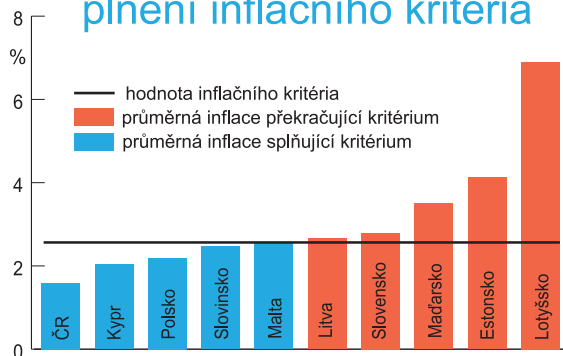
Podle zdrojů informační agentury ČTK Evropská unie zvažuje **změnu inflačního kritéria**, které je **jedním z pěti tzv. maastrichtských kritérií** nutných pro přijetí společné evropské měny euro.

Podle dosavadní verze, která je upravena v Protokolu o kritériích konvergence ve Smlouvě o EU, země usilující o vstup do eurozóny musí mít **průměrnou míru inflace**, sledovanou během jednoho roku před šetřením, která **nepřekračuje o více než 1,5 procentního bodu míru těch nanejvýš tří členských států, které dosáhly nejlepších výsledků v oblasti cenové stability**.

Současná podoba inflačního kritéria je pro nové členy EU nastavena velice nešťastně. Do eurozóny by měly vstoupit země s co možná **nejpodobnější strukturou i vyspělostí ekonomiky**. Chudé členské země se nyní potřebují ekonomicky dotáhnout na průměr EU či EMU prostřednictvím vyššího růstu HDP. Vyšší ekonomický růst tlačí na zrychlování inflace, která by však podle maastrichtských kritérií měla být co nejnižší. Navíc není přesně definováno, co znamená pojem „země s nejlepší inflací“. Dosud to bylo vykládáno jako **země s absolutně nejnižší inflací**. Pokud by se však některé ekonomiky eurozóny potýkaly s **deflací**, je nesmyslné, aby je i kandidátské země musely pro splnění kritéria do deflace nebo pásma extrémně nízké inflace následovat. Podle zdroje ČTK by se kritérium mohlo modifikovat tak, že by pro kalkulaci referenční hodnoty **nezapočítávalo země s deflací**.

Diskuse o podobě inflačního kritéria nabývají na významu v souvislosti s blížícím se vstupem nových členů Evropské unie do eurozóny. Příští rok by se k měnové unii rádi připojili **Slovinci, Estonci a Litevci**, o rok později pak **Malťané, Kypřané a Lotyšci**, přičemž s výjimkou Kypru měly všechny tyto země v loňském roce s plněním tohoto kritéria větší či menší problémy.

Noví členové Evropské unie a plnění inflačního kritéria

Zdroj: Eurostat a vlastní kalkulace, země s nejnižší průměrnou inflací v roce 2005: Finsko, Švédsko, Nizozemí

I když maastrichtská kritéria popisují ekonomické veličiny, vyjednávání o vstupu do EMU bude zejména **politickou otázkou**. O tom ostatně svědčí i samotný vznik eurozóny v roce 1999, kam byly zahrnuty i **státy, které nesplňovaly kritérium veřejného dluhu** tím, že překračovaly maximálně povolenou hranici 60 % k HDP a ani se tento poměr dostatečně nesnižoval a uspokojivým tempem se k této hranici neblížil. To se týkalo zejména Belgie (v roce 1998 činil veřejný dluh na HDP 118,1 %) a Itálie (118,1 %).

Ecofin schválil aktualizovaný Konvergenční program ČR

Ministři financí členských států na zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem (ECOFIN) v lednu schválili **aktualizovanou verzi Konvergenčního programu České republiky**.

Vypracování konvergenčních programů požaduje speciální nařízení po státech, které se **neúčastní Hospodářské a měnové unie** a obsahuje priority a zaměření dané ekonomiky tak, aby byla plněna maastrichtská konvergenční kritéria.

Česká republika předložila v listopadu 2005 novou aktualizaci Konvergenčního programu, zahrnující **období 2005–2008**. Cílem programu je na základě věrohodného makroekonomického scénáře **snižít nadměrný schodek**, čehož by se mělo podařit až v roce 2008, kdy by měl schodek veřejných rozpočtů dosáhnout -2,7 % HDP. Program předpokládá, že míra veřejného dluhu zůstane víceméně neměnná na úrovni 37–38 % HDP, tedy bezpečně pod referenční hladinou 60 %. Na základě Konvergenčního programu by ČR měla přistoupit **k eurozóně do roku 2010**.

Střednědobým cílem vyplývajícím z programu je **schodek veřejných rozpočtů „okolo 1 % HDP vyjádřený v cyklicky očištěných hodnotách“** bez jednorázových a jiných prozatímních opatření, což je v souladu s Paktem růstu a stability. Předpokládá se však, že tohoto cíle bude dosaženo až v roce 2012.

Český program schválila Rada EU s připomínkou, že je **málo ambiciózní** a že by vláda měla využít dobrého hospodářského růstu k intenzivnějšímu snižování deficitu. Rada také českou vládu vyzvala, aby v nejbližším možném termínu uskutečnila penzijní reformu. Zde se shoduje s názorem Evropské komise, která schválení programu doporučila. Vyjádřila se však rovněž k malým ambicím při snižování nadměrného schodku veřejných rozpočtů, když upozornila na očekávané značné náklady související se stárnutím populace. Bez provedení **reform penzí a zdravotního systému** bude dlouhodobá udržitelnost českých veřejných financí ohrožena, varuje Evropská komise.

http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/88111.pdf

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/18>

Výhled klíčových makroindikátorů v ČR

v %		2005	2006	2007	2008
Růst HDP	KP 2005	4,8	4,4	4,2	4,3
	EK 2005	4,8	4,4	4,3	n/a
	KP 2004	3,6	3,7	3,8	n/a
Meziroční inflace	KP 2005	1,5	2,2	2,0	2,1
	EK 2005	1,7	2,9	2,6	n/a
	KP 2004	3,2	2,6	2,2	n/a
Schodek veřejných financí k HDP	KP 2005	-4,8	-3,8	-3,3	-2,7
	EK 2005	-3,2	-3,7	-3,3	n/a
	KP 2004	-4,7	-3,8	-3,3	n/a
Veřejný dluh k HDP	KP 2005	37,4	37,1	37,9	37,8
	EK 2005	36,2	36,6	36,9	n/a
	KP 2004	38,3	39,2	40,0	n/a

Zdroj: EK, vysvětlivky: KP 2005 = Konvergenční program ČR z 11/2005, EK 2005 = Ekonomický výhled Evropské komise z 11/2005, KP 2004 = Konvergenční program ČR z 12/2004

ZDANĚNÍ A CELNÍ UNIE

Komise chce zjednodušit přeshraniční zdanění MSP

Evropský komisař pro daňové záležitosti László Kovács představil návrh, podle kterého by evropské **malé a střední podniky (MSP) při podnikání v zahraničí vyjadřovaly své zdanitelné příjmy na základě daňových pravidel platných ve státě svého původu**. Zdaňování podle pravidel „domovského státu“ (tzv. home state taxation) by neznamenal, že by se daně platily pouze v zemi původu ani že by existovala harmonizovaná sazba daně. Na jednotně vypočítaný daňový základ by si každý stát uplatňoval vlastní míru zdanění na „svou“ část podnikových příjmů.

Cílem opatření je **snížit administrativní náklady** na plnění několika odlišných daňových systémů v jednotlivých zemích a odstranit tak další překážku pro **využití jednotného vnitřního trhu** segmentem malých a středních podniků. Malé a střední podniky přitom tvoří páteř ekonomiky národních členských států, ale pouze 3 % z nich podniká v zahraničí.

Jestliže iniciativa nalezne podporu, vstoupí v platnost 1. ledna 2007. **Systém bude dobrovolný**, a to jak pro členské státy, tak i pro malé a střední podniky. Po pětiletém zkušebním období Evropská komise vyhodnotí přínosy a rozhodne co dál. Stát, který by chtěl tento systém aplikovat, by tak učinil např. prostřednictvím dodatků k dohodám o zamezení dvojího zdanění nebo uzavřením nové mezinárodní úmluvy.

Návrh je další z dílny eurokomisaře Kováče, který se týká korporátní daně. Již v říjnu 2005 komisař předložil plán na **harmonizaci daňových základů korporací**. Oba dva návrhy mají podle našeho názoru řadu společných prvků. Na jednu stranu snižují administrativní náklady firem (malých a středních podniků) pro zvládnutí zahraničních daňových pravidel a

představují tak pobídku ve směru expanze do ostatních členských zemí. Zároveň **posilují daňovou transparentnost** a přehlednost. Na druhou stranu by členským státům v otázce zdanění firem zbyl jako nástroj pouze sazba daně, což je neúčinné. Každý členský stát je jiný a prostřednictvím zdanění **ovlivňuje chování firem** a pobízí je chovat se tak, jak je považováno za celospolečensky nejvhodnější (např. vyšší odpisy na vývoj a výzkum, daňové odpočty na ekologicky citlivé chování firem, slevy na dani na zaměstnávání znevýhodněných skupin obyvatel, apod.). Navíc by státy přišly o další část **autonomní fiskální politiky**, což v situaci, kdy nedisponují vlastní měnovou politikou (platí pouze pro státy eurozóny), je činí zranitelnější vůči asymetrickým ekonomickým šokům.

Sazba a výtěžnost korporátních daní v EU

	Inkaso korporátní daně na HDP	Sazba korporátní daně	
	r. 2003	r. 2003	r. 2005
Lucembursko	7,9%	30,4%	30,4%
Malta	4,7%	35,0%	35,0%
ČR	4,6%	31,0%	26,0%
Kypr	4,4%	15,0%	10,0%
Irsko	3,8%	12,5%	12,5%
Finsko	3,5%	29,0%	26,0%
Řecko	3,3%	35,0%	32,0%
Španělsko	3,3%	35,0%	35,0%
Nizozemí	3,2%	34,5%	31,5%
Portugalsko	3,2%	33,0%	27,5%
Belgie	2,9%	34,0%	34,0%
Dánsko	2,8%	30,0%	30,0%
Slovensko	2,8%	25,0%	19,0%
UK	2,7%	30,0%	30,0%
Švédsko	2,4%	28,0%	28,0%
Rakousko	2,3%	34,0%	25,0%
Francie	2,2%	35,4%	33,8%
Itálie	2,2%	38,3%	37,3%
Maďarsko	2,2%	19,6%	17,5%
Polsko	2,2%	27,0%	19,0%
Slovinsko	1,9%	25,0%	25,0%
Estonsko	1,7%	26,0%	24,0%
Lotyšsko	1,5%	19,0%	15,0%
Litva	1,4%	15,0%	15,0%
Německo	0,8%	39,6%	38,6%
EU-25	2,2%	28,7%	26,3%
EU-15	2,2%	31,9%	30,1%
EU-10	2,7%	23,0%	20,0%

Zdroj: Evropská komise – DG Taxation, jedná se o nejvyšší všeobecnou sazbu daně (nikoliv výjimky pro specifické sektory, režimy, apod.), která zahrnuje i případné lokální daně.

Pozn.: EU-10 = deset nových členských států.

Lednovým událostem dominovaly informace o možnosti uplatnění českého a zejména polského veta při dohodě o novém režimu používání snížené sazby DPH. Vyjednači obou zemí nakonec couvli, když požadavek na používání snížené sazby daně na výstavbu bydlení se podařilo vyřešit rozšířením kategorie tzv. „sociálního bydlení“. Výroční zpráva Evropské komise o naplňování Lisabonské agendy vyzněla mírně pozitivně, zdůraznila však, že je potřeba ještě dalšího pokroku v řadě oblastí.

V neposlední řadě hrozí, že harmonizace daňových základů či princip home state taxation je jen prvním **krokem pro harmonizaci celé oblasti daní z podnikových příjmů**. Ostatně, že toto nebezpečí není nereálné, svědčí i informace prestižního evropského týdeníku EuropeVoice, podle kterého nový německý ministr financí **Peer Steinbrück** oživil ideu na snížení dotací ze strukturálních a Kohezního fondu těm novým členským státům EU, které mají „příliš nízké“ podnikové daně a praktikují pravidla daňového dumpingu. S podobnými názory v minulosti přišel i **Nicolas Sarkozy**, současný francouzský ministr vnitra a jeden z favoritů na funkci prezidenta ve volbách v roce 2007. Oba politici pravděpodobně neznají **Lafferovu křivku**, podle které větší sazba daně automaticky neznamená větší daňové inkaso (viz tabulka: Německo s korporátní daní 39,6 % vybere od podniků 0,8 % HDP versus např. Kypr s korporátní daní 15 % vybere od podniků 4,4 % svého HDP).

Veškerá opatření v daňové oblasti však v EU musí být přijímána jednomyslně, každý **členský stát má tudíž právo veta**.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/11>

Unie schválila nový režim DPH

Po několika měsících vyjednávání a několika dnech hrozby vetování dohody Polskem má Evropská unie **nový režim používání snížení sazby daně z přidané hodnoty**. Přitom ještě závěrem ledna se zdálo, že Česká republika, Kypr a zejména Polsko budou kompromisní dohodu **vetovat** – o daňových záležitostech se v EU rozhoduje jednomyslně. Případná nedohoda by poškodila hlavně devět členských států EU (Belgie, Řecko, Španělsko, Francie, Itálie, Lucembursko, Nizozemí, Portugalsko a Velká Británie), kterým výjimka při používání snížené sazby DPH u služeb náročných na lidskou práci vypršela ke konci loňského roku a jejich daňový režim byl tak od začátku ledna v **rozporu s platnou evropskou legislativou**. Dohoda tak na poslední chvíli zabránila Komisi, aby proti těmto zemím zahájila řízení pro porušení práva EU.

Podstatou rakouského kompromisního návrhu je prodloužit dočasnou možnost používat **sníženou sazbu DPH na služby náročné na lidskou práci** (např. opravy a úpravy bytů, pečovatelské a úklidové služby, holiči a kadeřníci) až do konce roku 2010, což by napravilo lednový protiprávní stav u zmiňovaných devíti států. Podmínkou je nahlášení Evropské komisi, zda státy sníženou sazbu využijí a na jaké konkrétní služby. Dohoda navíc obsahuje i závazek, že v polovině příštího roku se státy k **projednávání režimu DPH znovu vrátí**.

Česká republika požadovala prodloužení výjimek používání snížené sazby daně u **dálkového tepla a teplé vody** či **stavebních prací spojených s bydlením**, které dle Přístupové smlouvy měly přestat platit na **konci roku 2007**. V otázce dálkového tepla na bázi elektřiny a plynu rakouské předsednictví ustoupilo a zařadilo je do kompromisního řešení. Prodloužení používání nižší sazby i na bytovou výstavbu však

Rakušané odmítali a zástupci obou států **hrozili vetem celého procesu**. Problém se nakonec podařil vyřešit **rozšířením kategorie „sociálního bydlení“**, na které se podle směrnic EU vztahuje **trvale snížená sazba DPH**. Každý členský stát si přitom definici sociálního bydlení určuje sám. Vytrvalejší Polsko, které trvalo na odmítnutí celé dohody déle než Česká republika, si nakonec toto řešení nechalo posvětit podepsáním memoranda zástupci Evropské komise i Rakouska, které vysvětluje, jak může země využívat kategorii sociálního bydlení pro zachování nižší sazby DPH.

Podle ministra pro místní rozvoj Radko Martíka by se do definice **sociálního bydlení** v České republice mohlo dostat **70 % až 80 % veškeré budoucí bytové výstavby**. Podle posledních zpráv by charakteristikami „sociálního bydlení“ byla jeho velikost a podíl financování z veřejných peněz (i ve formě příspěvků na stavební spoření).

Podle evropských směrnic upravujících nepřímé daně zatěžují členské státy zboží a služby daní z přidané hodnoty, která je minimálně patnáctiprocentní. Sníženou, nejméně pětiprocentní sazbu, pak mohou státy použít pro zboží a služby vyjmenované na zvláštním seznamu. Kromě toho existuje řada individuálních výjimek, které si jednotlivé země vyjednaly zvlášť.

Sazby DPH v členských státech EU

Členský stát	Snížené sazby	Standardní sazba
Belgie	6 / 12	21
ČR	5	19
Dánsko	-	25
Německo	7	16
Estonsko	5	18
Řecko	4,5 / 9	19
Španělsko	4 / 7	16
Francie	2,1 / 5,5	19,6
Irsko	4,4 / 13,5	21
Itálie	4 / 10	20
Kypr	5	15
Lotyšsko	5	18
Litva	5 / 9	18
Lucembursko	3 / 6 / 12	15
Maďarsko	5 / 15	25
Malta	5	18
Nizozemí	6	19
Rakousko	10 / 12	20
Polsko	3 / 7	22
Portugalsko	5 / 12	21
Slovensko	8,5	20
Slovensko	-	19
Finsko	8 / 17	22
Švédsko	6 / 12	25
Velká Británie	5	17,5

Zdroj: Evropská komise, nejsou zahrnuty 0 % sazby

Systém DPH v EU je „zašmodrchán“ řadou více či méně racionálních výjimek či zvláštních režimů a na jeho **nepřehlednosti** bohužel ani rakouský kompromis nic nezmění. Český postoj zaměřující se na zachování nízké sazby u stavebních prací souvisejících s bydlením byl nakonec uhájen, avšak za cenu další **deformace a pokřivení daňových pravidel** a rozšíření prostoru pro korupci či daňové úniky. Těžko si dokážeme představit smysluplná pravidla definující, že například rodinné domy patří do kategorie sociálního bydlení. Otázkou zůstává, jak by se na českou definici sociálního bydlení díval Evropský soudní dvůr.

http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/88111.pdf

JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

Zjednodušení přeshraničního výkonu akcionářských práv

Dalším kamínkem do mozaiky efektivního fungování jednotného vnitřního trhu v EU by se mohl stát návrh na **posílení účasti akcionářů v řízení společností** se sídlem v jiné členské zemi, než kde je akcionář rezidentem. Cílem je tak povzbuzení investování do akciových společností v jiných státech EU. Nyní je v průměru asi třetina akciového kapitálu kótovaných podniků v EU v držení akcionářů nerezidentů. K hlavním překážkám, kterým při hlasování akcionáři nerezidenti čelí, se řadí pozastavení akcií, nedostatečný nebo pozdní přístup k informacím a přehnané vysoké požadavky při hlasování na dálku.

Návrh spočívá zejména ve zvýšení ochrany hlasovacích práv a posílení transparentnosti systému hlasování:

- **Svolání valné hromady** je třeba oznámit nejméně měsíc předem. Nejpozději k tomuto dni musí být k dispozici veškeré potřebné informace, které je třeba zveřejnit na internetové stránce emitenta.
- **Pozastavení akcií** je třeba zrušit a nahradit je dnem záznamu, jež by měl být stanoven nejdříve 30 dní před valnou hromadou.
- **Akcionáři nerezidenti** budou mít **právo klást otázky**. Maximální prahové hodnoty týkající se počtu držení akcií, který opravňuje držitele k předkládání návrhů usnesení, by neměly přesáhnout 5 % s cílem umožnit výkon tohoto práva většímu počtu akcionářů při zachování řádného průběhu valných hromad.
- **Hlasování na základě plné moci** by nemělo podléhat přílišným administrativním požadavkům, ani by nemělo být nepřiměřeně omezováno. Je třeba, aby si akcionáři mohli zvolit způsob, jakým budou hlasovat na dálku (např. prostřednictvím e-mailu či pošty).
- **Výsledky hlasování budou přístupné všem** akcionářům a budou zveřejněny na internetové stránce emitenta.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/10>

PODNIKÁNÍ

Výroční zpráva o naplňování Lisabonské agendy zveřejněna

Po shromáždění a analýze všech **25 národních plánů reforem** (nebo Lisabonských národních plánů) Evropská komise zveřejnila **výroční zprávu o pokroku dosaženém v plnění Lisabonské strategie**, tj. o spolupráci mezi EU a členskými státy v oblasti hospodářského růstu a tvorby více a lepších pracovních míst. Smyslem výroční zprávy je dát této strategii nový impuls a urychlit její plnění. Zpráva vyznívá mírně optimisticky a skládá se z rozboru 25 národních programů reforem předložených členskými státy v říjnu 2005, vyjmenovává silné stránky jednotlivých národních programů s cílem podpory výměny dobrých nápadů. Výroční zpráva klade důraz na **čtyři prioritní oblasti**, kde dochází k nedostatkům, a v každé z nich navrhuje sadu konkrétních opatření k jejich řešení na úrovni EU. Naplňování těchto požadavků bude předmětem březnového summitu EU, který se Lisabonské strategii věnoval již loni.

1. Investice do vzdělávání a výzkumu

- Investice do vyššího vzdělání by se měly do roku 2010 zvýšit na 2 % HDP (nyní 1,28 %) a současně by měly být odstraněny překážky pro doplňkové financování vyššího školství ze soukromého sektoru.
- V průběhu letošního března by si měl každý členský stát stanovit jasnou celkovou výši výdajů na výzkum a vývoj v roce 2010.
- Větší podíl státní podpory (25 %) a prostředků ze strukturálních fondů by měl směřovat do výzkumu a vývoje.
- Do konce roku 2007 by měl být založen Evropský technologický institut.
- Zkvalitnit tržně uplatnitelné dovednosti všech občanů; školy by se měly přednostně více věnovat výuce matematiky a cizích jazyků.

2. Uvolnění regulace malých a středních podniků a prostoru pro rozvoj jejich podnikatelského potenciálu

- Každý členský stát by měl do roku 2007 zřídit systém univerzálních kontaktních míst na pomoc budoucím podnikatelům, kde by zároveň mohly podniky na jednom místě splnit všechny své administrativní formalities a správní povinnosti.
- Do konce roku 2007 zkrátit průměrnou dobu potřebnou na založení podniku o polovinu a poté na jeden týden i méně.
- Součástí učiva pro všechny žáky by se měla stát podnikatelská výchova.
- Každý členský stát by měl zavést systém na přesné hodnocení administrativní zátěže.
- Komise zahájí vlastní iniciativu s cílem zjistit a navrhnout

Evropská komise zveřejnila víceletý akční plán podpory říční dopravy, jehož cílem je přesun nákladů z přetížených silnic na vodu. V případě, že Srbsko nebude více spolupracovat s Haagským tribunálem při předávání válečných zločinců, hrozí pozastavení vyjednávání o Stabilizační a asociační dohodě s EU. Zpráva Evropské komise odhalila, že z nových členských zemí je Česká republika jednou z nejméně úspěšných zemí v otázce čerpání ze strukturálních fondů a Kohezního fondu.

způsob, jak snížit náklady vyplývající z předpisů EU nebo z jejich provádění na úrovni členských států.

- Komise zruší povinné oznamování některých kategorií malých státních podpor.

3. Zapojení lidí do pracovního procesu

- Pomoci zvýšit míru zaměstnanosti a financovat důchody a zdravotní péči stárnoucího obyvatelstva. Členské státy by měly přijmout celoživotní koncepce zaměstnanosti.
- Do konce roku 2007 by měla být každému mladému člověku, který ukončil středo- či vysokoškolské vzdělání, nabídnuta práce, učňovský poměr nebo další odborná příprava do šesti měsíců poté, co se stal nezaměstnaným; do roku 2010 by se tato lhůta měla zkrátit na 100 dnů.
- Mělo by se vyvinout intenzivnější úsilí o splnění vnitrostátních plánů na poskytování finančně únosné a kvalitní péče o děti a realizaci opatření k dosažení větší rovnosti pohlaví na pracovištích a k zajištění rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem.
- Je třeba zrealizovat „aktivní stárnutí“ spolu s většími možnostmi vzdělávání pro osoby starší 45 let, s finančními stimuly k prodloužení pracovního života a využívání částečných pracovních úvazků.

4. Účinné, spolehlivé a udržitelné dodávky energie

Energie představuje globální problém, který vyžaduje evropskou odpověď ve formě:

- Lepší koordinace mezi evropskými elektrickými rozvodnými sítěmi a soustavami plynovodů, kvalitnější regulace trhů s energiemi a větší konkurence.
- Více daňových a jiných pobídek s cílem podpořit udržitelnou spotřebu energie a povzbudit výzkum energetické účinnosti, čistých energií a energií z obnovitelných zdrojů.
- Evropu „mluvící jedním hlasem“ při rozhovorech s vnějšími dodavateli, kteří budou do EU dodávat stále více energie.
- Počátkem jara 2006 zveřejní Komise zelenou knihu s podrobnými návrhy.

Zprávy o implementaci národních plánů reforem by měly členské státy předložit do letošního října.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/71>

ENERGETIKA A DOPRAVA

Ambiciózní akční program na podporu říční dopravy

Evropská komise v polovině ledna navrhla **víceletý akční program NAIADES** (Navigation And Inland Waterway Action and Development in Europe) na roky 2006 až 2013. Program se týká **podpory říční dopravy v EU**, která představuje významnou možnost, jak zlepšit evropský dopravní systém, potýkající se s přetížením, zpožděním a znečišťováním

životního prostředí. Přesunutí nákladní přepravy na vodu pomůže zvládnout stále rostoucí objem přepravovaných nákladů po evropských silnicích. Akční program zahrnuje těchto pět klíčových prvků:

1. **Vytvoření příznivých podmínek** pro služby a získání nových trhů – cílem je získat nové přepravní trhy, povzbuzovat rozvoj podnikání v tomto sektoru a zlepšit regulační a administrativní rámec.
2. **Podpora modernizace a inovací loďstva** – zlepšit logistickou efektivitu, bezpečnost a zavádění ekologicky přátelských technologií.
3. **Získání nových pracovních sil** a zvýšení investic do lidského kapitálu – zlepšit pracovní a sociální podmínky pracovníků v říční dopravě, investovat do lidského kapitálu v tomto sektoru.
4. **Propagace vnitrozemské vodní dopravy** – vytvářet image říční dopravy jako úspěšného obchodního partnera prostřednictvím propagační sítě, monitorovat a propagovat vývojové trendy v říční dopravě.
5. **Poskytnutí vhodných infrastruktur** pro vnitrozemské vodní cesty – podporovat a koordinovat vytvoření integrovaného říčního informačního dopravního systému, podporovat výstavbu přístavních a překládacích kapacit (i v kandidátských státech).

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/48>

ROZŠÍŘENÍ

Vyjednávání se Srbskem na křižovatce

Evropská unie je rozhodnuta **přerušit vyjednávání se Srbskem** o uzavření Stabilizační a asociační dohody, pokud Bělehrad nepředá bosensko-srbského generála Ratkoviče a další podezřelé ze spáchání válečných zločinů k Mezinárodnímu soudnímu tribunálu pro bývalou Jugoslávii do Haagu.

Zdůrazňujíc, že **plná spolupráce s Haagským tribunálem** je nezbytná pro zájem Srbska vstoupit do EU, evropský komisař

pro rozšíření Olli Rehn uvedl, že se Srbsko musí rozhodnout mezi nacionalistickou minulostí a evropskou budoucností. **Černá Hora**, která je sesterskou republikou Srbska v rámci volné federace Srbsko-Černá Hora, s Haagským tribunálem plně spolupracuje a případné zastavení rozhovorů s ní nehrozí. Podle hlavní žalobkyně Haagského tribunálu Carly Del Ponte je generál Mladic v Srbsku pod ochranou armády. Srbský ministr pro lidská práva Rasim Ljajic však deklaruje, že **vláda nemá informace**, kde se Mladic nachází.

Evropská unie se Srbskem a Černou Horou formálně odstartovaly rozhovory o uzavření Stabilizační a asociační dohody 7. listopadu 2005. Bělehrad by rád vstoupil **do EU v roce 2012**, což je podle našeho názoru **velice optimistický scénář**. Současné primární právo naposledy novelizované Dohodou z Nice je institucionálně připraveno na rozšíření EU pouze o Bulharsko a Rumunsko. K připojení dalších zemí by bylo zapotřebí přijetí Evropské ústavy, což se nyní jeví jako málo pravděpodobné, nebo další novelizaci základních smluv EU/ES. Veřejnost v řadě členských zemí však není dalším vlnám rozšiřování EU příliš nakloněna.

http://www.europa.eu.int/comm/enlargement/serbia_montenegro/serbia_montenegro_eu_relations.htm

REGIONÁLNÍ POLITIKA

ČR zatím využila jen 20 % z fondů EU

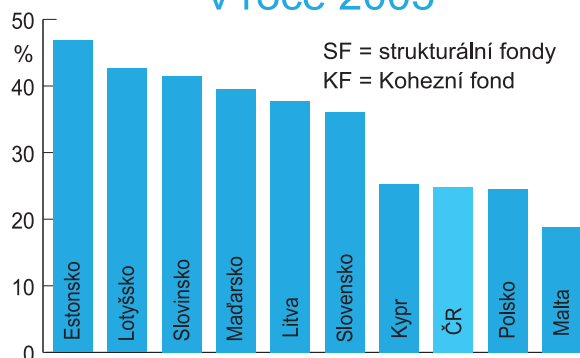
Z nejnovějších čísel Evropské komise vyplývá, že Evropská unie roce 2005 prostřednictvím strukturálních fondů a Kohezního fondu mezi členské státy rozdělila **přes 33 miliard euro**. Loňský rok se tak stal nejúspěšnějším v historii Evropské unie, která rozdělila téměř 100 % všech prostředků, které měla ve fondech k dispozici.

Česká republika zatím v oblasti čerpání peněz z fondů EU nepatří mezi nejúspěšnější země, když **vyčerpala jen zhruba 18 % až 20 % z celkové alokace** na období 2004 až 2006, agentuře ČTK to sdělila eurokomisařka pro regionální politiku Danuta Hübner. Na celé zkrácené programovací období 2004-2006 má Česká republika k dispozici 2,63 miliard euro. **Pro rok 2005 bylo určeno 827,1 milionů euro**, přičemž bylo **vyčerpáno pouze 205 milionů euro**, tedy zhruba pětina. Z toho více než třetinu představovaly prostředky z Kohezního fondu, zbytek připadá na strukturální fondy.

Z informací Evropské komise vyplývá, že **ČR zaostává v čerpání peněz i za ostatními novými členskými zeměmi EU**, když v poměru alokací a skutečného čerpání v roce 2005 je horší pouze Polsko a Malta.

Takto nízké čerpání však **nepovažujeme za tragický výsledek**. Jednak zde platí pravidlo „N+2“, které znamená, že peníze alokované na rok 2005 mohou být čerpány až do konce roku 2007. Navíc podobné problémy měly i starší členské státy, když poprvé čerpaly ze štědré náruče evropské strukturální a kohezní politiky. Plné vyčerpání všech nabízených prostředků

Úspěšnost čerpání ze SF a KF v roce 2005

Zdroj: EK, pozn.: porovnání je pouze orientační, neboť porovnáva skutečné čerpání v roce 2005 s alokací na tento rok, a nebere tak v úvahu časové zpoždění realizace projektů

by tak bylo spíše zázrakem, než realistickým očekáváním. Za poměrně slušné bychom považovali i vyčerpání např. 70 % až 80 % nabízených prostředků. Konečný účet však můžeme udělat **až na konci roku 2008**.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/84>

ZDRAVÍ A OCHRANA SPOTŘEBITELE

Nové standardy vod ke koupání

Nově dohodnuté standardy vod ke koupání, které začnou platit v roce 2015, by měly **zvýšit kvalitu vody v koupalištích pro veřejnost**.

Po jednáních mezi zástupci Evropského parlamentu a členských států bylo dosaženo finální dohody o **revizi Směrnice o jakosti vod ke koupání** z roku 1976.

Na základě revize směrnice by od roku 2015 měl být počet parametrů k měření kvality vody ke koupání **snížen z 19 na dva**. Místo tří hodnotících kategorií budou čtyři: excelentní, dobrá, dostačující (nově přiřazeno), nedostačující kvalita vody.

Podle Evropského parlamentu nové opatření přispěje k **redukci výskytu infekcí** souvisejících s vodou z koupališť o třetinu. V současné době se zhruba 12 % koupajících nakazí těmito infekcemi.

Nová legislativa umožní návštěvníkům veřejných míst ke koupání získat **důležité aktuální informace** týkající se kvality vody, například o zdrojích znečištění, o výskytu znečištění, o důvodech, proč není koupání povoleno, apod.

Podle revidované směrnice bude Evropská komise každoročně na konci dubna zveřejňovat **výroční report o kvalitě vody** ke koupání v Evropské unii.

<http://www.europarl.eu.int/omk/sipade3?PUBREF=-//EP//NONSGML+JOINT-TEXT+C6-2005-0373+0+DOC+WORD+V0//EN>

Z aktivit, které se nám nevešly do komentované rubriky Události, upozorňujeme na rozhodnutí Evropského parlamentu, který v rozsáhle sledovaném jednání neschválil liberalizaci přístavních služeb v EU. Rada EU projednávala nadměrný schodek veřejných rozpočtů ve Velké Británii a doporučila akce k jeho snížení. Statistika Eurostatu prokázala, že největším letištěm z pohledu počtu přepravených cestujících v nových členských státech byla Praha/Ruzyně - v celé EU je ale až na 27. místě.

2. LEDNA

Zápis z 6. ministerské konference v rámci Světové obchodní organizace WTO: http://www.europa.eu.int/comm/agriculture/external/wto/hongkong/index_en.htm

Ekonomická studie DG Ecfín „Chování domácností v měnové unii – co se můžeme naučit na příkladu Portugalska?“: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/publications/country_focus/2005/countryfocus20_en.htm

Nové pokyny k národní regionální pomoci pro období 2007-13: http://www.europa.eu.int/comm/competition/state_aid/regional/

3. LEDNA

Rakouské předsednictví se bude soustředit na zvýšení zaměstnanosti a ekonomický růst: http://www.europarl.eu.int/news/public/story_page/008-4011-3-1-1-901-20060103STO04010-2006-03-01-2006/default_en.htm

Nové webové stránky Evropské komise o kmenových buňkách: http://www.europa.eu.int/comm/research/fp6/index_en.cfm?p=1_stem_home

4. LEDNA

Třetí zasedání Meziinstitucionální monitorovací skupiny k finančním službám: http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/finances/committees/index_en.htm#interinstitutional

José Manuel Silva Rodriguez – nový generální ředitel Generálního ředitelství Evropské komise pro výzkum: http://www.europa.eu.int/comm/dgs/research/silva_en.html

5. LEDNA

Výsledky podnikatelských a spotřebitelských průzkumů: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/indicators/businessandconsumersurveys_en.htm

6. LEDNA

Úspěšné vypuštění satelitu GIOVE-A v rámci vesmírného projektu GALILEO: http://www.europa.eu.int/comm/dgs/energy_transport/galileo/documents/press_en.htm

9. LEDNA

Aktuální situace v šíření ptačí chřipky a případy přenosu na člověka: http://www.europa.eu.int/comm/health/ph_threats/com/Influenza/ai_current_en.htm

Závěrečná zpráva Evropského roku výuky prostřednictvím sportu: http://www.europa.eu.int/comm/sport/action_sports/aees/aees_en.html#Evaluation

10. LEDNA

Aktualizovaný seznam Evropské sítě spotřebitelských center: http://www.europa.eu.int/comm/consumers/redress/ecc_network/index_en.htm

Výbor regionů: pouze 17 % regionů a měst je spokojeno se svou rolí v Národních reformních programech: http://www.cor.eu.int/en/press/press_06_01001.html

11. LEDNA

Potírání terorismu – restriktivní opatření proti jistým osobám a subjektům: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/87838.pdf

Evropská komise doporučuje nápravu nadměrného schodku veřejných rozpočtů Velké Británie: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/edp/edpuk_en.htm

Stanovisko Komise ke stabilizačním a konvergenčním programům ČR, Dánska, Maďarska, Slovenska, Finska a Švédska: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/year/year20052006_en.htm

12. LEDNA

Evropský parlament odmítl Radou schválenou finanční perspektivu na roky 2007 až 2013: http://www.europarl.eu.int/news/expert/infopress_page/034-4219-37-2-6-905-20060112IPR04218-06-02-2006-2006--false/default_en.htm

Ministerská konference EU a států Středomoří o dopravě: http://www.europa.eu.int/comm/dgs/energy_transport/international/euomed_transports/conference_1_fr.htm

13. LEDNA

Rozpočet Evropské unie na finanční rok 2006: http://www.europa.eu.int/comm/budget/publications/budget_in_fig_en.htm

Využití evropského rozpočtu v roce 2005: http://www.europa.eu.int/comm/budget/execution/utilisation_2005_en.htm

Komise přijímá „tématickou strategii“ o městském prostředí: http://www.europa.eu.int/comm/environment/urban/home_en.htm

Korea se připojila k evropskému vesmírnému projektu GALILEO: http://www.europa.eu.int/comm/external_relations/south_korea/intro/index.htm

16. LEDNA

Kvartální ekonomické indikátory kandidátských států vstupu do EU: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/indicators/ceeq_en.htm

Aktualizované verze Stabilizačních a konvergenčních programů členských států: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/year/year20052006_en.htm

Veřejná konzultace – práva cestujících v námořní a říční dopravě v EU: http://www.europa.eu.int/comm/transport/maritime/rights/2006_03_30_consultation_en.htm

Komise rozšiřuje společný rámec pro sdílení informací bankovního dohledu s orgány v USA:

http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/bank/thirdcountries/eu-us-coop3_en.htm

17. LEDNA

Veřejné zakázky na jednotném vnitřním trhu EU – vysvětlující poznámky: http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/publicprocurement/explan-notes_en.htm

18. LEDNA

Europoslanci zamítli návrh na liberalizaci trhu přístavních služeb: http://www.europarl.eu.int/news/expert/infopress_page/062-4336-17-1-3-910-20060113IPR04276-17-01-2006-2006-false/default_en.htm

EU uvaluje konečná anti-dumpingová opatření na dovoz lososů z Norska: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/88005.pdf

19. LEDNA

Evropský barometr o obnovitelných energiích v roce 2005: http://www.europa.eu.int/comm/energy/res/publications/barometers_en.htm

Nejnovější vydání měsíčního newsletteru Inforegio: http://www.europa.eu.int/comm/regional_policy/newsroom/newslet141/archiv_en.htm

20. LEDNA

Evropský parlament říká, že Evropskou radou schválený návrh finančního rámce EU na roky 2007-2013 je nepřijatelně nízký: http://www.europarl.eu.int/news/expert/infopress_page/034-4415-18-1-3-905-20060118IPR04414-18-01-2006-2006-true/default_en.htm

23. LEDNA

Střednědobá revize Bílé knihy „Evropská dopravní politika pro rok 2010 – čas k rozhodnutí“: http://www.europa.eu.int/comm/transport/white_paper/mid_term_revision/2005_12_01_conference_en.htm

24. LEDNA

Zápis ze zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/agricult/88099.pdf

25. LEDNA

Rada EU doporučuje Velké Británii akce ke snížení nadměrného deficitu veřejných rozpočtů: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/88107.pdf

26. LEDNA

Seznam veřejných debat Rady EU během rakouského předsednictví: http://ue.eu.int/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/fc/88134.pdf

EraSME – informační síť malých a středních podniků o výzkumu a vývoji: http://www.europa.eu.int/comm/research/headlines/news/article_06_01_25_en.html

Akční plán EU k biomase: http://www.europa.eu.int/comm/research/biosociety/news_events/news_biomass_en.htm

Letecká osobní doprava v roce 2004: http://epp.eurostat.ec.eu.int/pls/portal/docs/PAGE/PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2006/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2006_MONTH_01/7-26012006-EN-AP.PDF

Největší letiště EU dle počtu cestujících v roce 2004

Letiště	Cestující v tis.	Meziroční růst
1. London/Heathrow	67 110	6,2%
2. Paris/C. de Gaulle	50 951	6,1%
3. Frankfurt am Main	50 700	5,6%
4. Amsterdam/Schipol	42 425	6,6%
5. Madrid/Barajas	38 155	7,9%
6. London/Gatwick	31 392	5,0%
7. Rome/Fiumicino	27 160	6,6%
8. Munich	26 601	11,1%
9. Barcelona	24 354	8,3%
10. Paris/Orly	24 049	7,1%
11. Manchester	20 970	7,4%
12. London/Stanstead	20 909	11,7%
13. Palma de Majorca	20 363	6,5%
14. Copenhagen/Kastrup	18 889	7,6%
15. Milan/Malpensa	18 419	5,4%
16. Dublin	17 032	7,9%
17. Stockholm/Arlanda	16 467	7,7%
18. Brussels/National	15 445	2,3%
19. Düsseldorf	15 092	6,8%
20. Vienna/Schwechat	14 711	15,7%

Zdroj: Eurostat, pozn.: Praha/Ruzyně je na 27. místě

27. LEDNA

Report OECD o právu hospodářské soutěže v EU: <http://www.europa.eu.int/comm/competition/international/multilateral/oecd.html>

30. LEDNA

Státy západního Balkánu na cestě do EU: <http://www.europa.eu.int/comm/enlargement/docs/index.htm#acte>

31. LEDNA

Zápis z 11. zasedání Rady přidružení EU - Bělorusko: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/88206.pdf

Zápis ze zasedání Rady EU k vnějším vztahům: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/88200.pdf

Zápis ze zasedání Rady EU k všeobecným záležitostem: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/88199.pdf

Očekávané aktivity

V únoru se bude konat řada zasedání nejdůležitějších rozhodovacích orgánů EU, vybrat jedno z nich jako klíčové si však tentokrát netroufáme. Zajímavé bude zasedání Ecofinu v polovině měsíce, který by měl mimo jiné projednat stabilizační programy Belgie, Lucemburska a Rakousko a konvergenční programy Estonska, Lotyšska a Slovinska. Důležité bude rovněž plenární zasedání Evropského parlamentu, na kterém by se mělo hlasovat o směrnici o službách na vnitřním trhu.

1.-2.2.2006   **Brusel, Belgie**

- Plenární zasedání Evropského parlamentu

13.-16.2.2006   **Štrasburk, Francie**

- Plenární zasedání Evropského parlamentu

14.2.2006   **Brusel, Belgie**

- Zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem (ECOFIN)

20.-21.2.2006   **Brusel, Belgie**

- Zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu

20.-21.2.2006   **Brusel, Belgie**

- Zasedání Rady EU k justici a záležitostem vnitra

21.-22.2.2006   **Brusel, Belgie**

- Evropský parlament: zasedání Výboru pro dopravu

23.2.2006   **Brusel, Belgie**

- Zasedání Rady EU k záležitostem vzdělávání, mládeže a kultury

27.-28.2.2006   **Brusel, Belgie**

- Zasedání Rady EU k vnějším vztahům a všeobecným záležitostem

V současnosti se finalizují práce na Národním rozvojovém plánu (NRP) – základním dokumentu, který udává rozvojové priority České republiky v letech 2007 až 2013 a naznačuje budoucí architekturu čerpání finančních prostředků strukturální a kohezní politiky EU v tuzemsku. Na základě několika pracovních verzí i veřejné prezentace tohoto dokumentu pak uvádíme seznam i zaměření připravovaných budoucích operačních programů a odhadujeme jejich rozpočty na celé období 2007 – 2013.

NÁVRH NÁRODNÍHO ROZVOJOVÉHO PLÁNU ČR NA OBDOBÍ 2007 – 2013

V polovině ledna se konala **veřejná prezentace prvního návrhu Národního rozvojového plánu České republiky na roky 2007 až 2013**, který je nezbytným dokumentem v procesu čerpání dotací ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti Evropské unie. Vyplyvá z něj, že počet operačních programů, prostřednictvím kterých české subjekty čerpají dotace z fondů EU, v budoucím programovacím období 2007-2013

podstatným způsobem vzroste. Oproti nynějším 5 operačním programům a 2 jednotným programovacím dokumentům se počítá se vznikem až 24 nových operačních programů. Zůstává však otázkou, jak se k tomu postaví Evropská komise, která počet, prioritní zaměření i objem finančních prostředků každého operačního programu musí schválit.

VÝZNAM A ZAŘAZENÍ NÁRODNÍHO ROZVOJOVÉHO PLÁNU

Národní rozvojový plán (NRP) je významným dokumentem, který podrobným způsobem formuluje hierarchii priorit vývoje České republiky a **rozpracovává cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti** na dané období. Vychází ze **Strategie hospodářského růstu ČR a Strategie udržitelného rozvoje ČR**. Na programovací období 2007 až 2013 NRP definuje tyto priority hospodářské a sociální soudržnosti:

- podnikání
- lidské zdroje a vysoké školy
- inovace a znalostní ekonomika
- dostupnost a infrastruktura
- řešení regionálních disparit

které jsou pak rozpracovány již do navrhovaných **jednotlivých operačních programů**, včetně návrhu na jejich finanční krytí. Na rozdíl od současného NRP na období 2004-2006 bude připravovaný NRP 2007-2013 zaměřen na **všechny tři nové**

cíle intervencí evropské strukturální a kohezní politiky, bude také **zahrnovat aktivity financované Fondem soudržnosti** a bude popisovat vazbu mezi politikou hospodářské a sociální soudržnosti a politikou rozvoje venkova. Národní rozvojový plán rovněž nebude transformován do dokumentu typu Rámec podpory Společenství, jako je tomu nyní.

Zcela novým dokumentem, který je vyžadován připravovanými evropskými nařízeními, je **Národní strategický referenční rámec (NSRR)**. Tento klíčový dokument bude **spojnicí mezi evropskými prioritami** (uvedenými v tzv. Strategických obecných zásadách Společenství pro politiku hospodářské, sociální a územní soudržnosti) a **národními prioritami** politiky soudržnosti (rozpracovanými v Národním rozvojovém plánu) a musí prokázat jejich vzájemnou propojenost. NSRR bude již obsahovat seznam operačních programů a finanční alokace na ně. Na rozdíl od NRP **podléhá NSRR negociačnímu procesu s Evropskou komisí**.

STRUKTURÁLNÍ A KOHEZNÍ POLITIKA EU A ALOKACE PRO ČESKOU REPUBLIKU

Na bruselském summitu EU se šéfové členských států dohodli na finanční perspektivě **na období 2007-2013 s celkovým rozpočtem 862,36 miliard euro**. Na strukturální a kohezní politiku bylo určeno **307,62 miliard euro** (v cenách roku 2004) na celé sedmileté období.

Novinkou pro budoucí programovací období je redukce na pouhé **tři cíle strukturální a kohezní politiky** EU, které zahrnují i současné komunitární iniciativy (Interreg, Leader, Urban, Equal) a také financování projektů z kohezního fondu:

A) Konvergence

- určen k urychlení ekonomické **konvergence nejméně rozvinutých regionů** (s HDP per capita pod 75 % průměru EU),
- jsou z něj financovány i projekty v regionech postižených „statistickým efektem“, které hodnotu 75 % překročily jen díky rozšíření EU o chudší členské země,
- součástí je i čerpání prostředků z Kohezního fondu pro

členské země s HDP per capita pod 90 % průměru EU na velké projekty v oblasti dopravy a životního prostředí,

- na tento cíl je určeno **251,33 milionů euro** (81,7 %).

B) Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

- sleduje **naplnění Lisabonské strategie** na úrovni regionů a rovněž se soustřeďuje na zvýšení zaměstnanosti,
- týká se regionů, které nespĺňují podmínky pro získávání dotací v rámci cíle Konvergence,
- na tento cíl je určeno **48,79 milionů euro** (15,8 %).

C) Evropská územní spolupráce

- zaměřuje se **na podporu společných programů na přeshraniční, mezinárodní a meziregionální úrovni**,
- vychází z dosavadní komunitární iniciativy Interreg,
- na tento cíl je určeno **7,5 milionů euro** (2,4 %).

Pro Českou republiku je alokován ekvivalent **3,4293 % HDP zvýšeného o 200 milionů euro pro Prahu** (viz tabulka). Tyto finanční prostředky budou **navýšeny o 15 % z veřejných zdrojů ČR**, když hlavní váhu tohoto spolufinancování bude nést státní rozpočet, případně státní mimorozpočtové fondy (SFDI, SFŽP).

Odhad alokací strukturální a kohezní politiky EU pro ČR
(mld. Kč, běžné ceny, na celé období 2007-2013)

Zdroje EU		
Celkem	Strukturální fondy	Kohezní fond
776,6	519,7	256,9

Zdroj: kalkulace EU Office na základě výsledků summitu EU

NÁVRH OPERAČNÍCH PROGRAMŮ V NÁRODNÍM ROZVOJOVÉM PLÁNU 2007–2013

Zatímco v současné době jsou prostředky na evropskou strukturální a kohezní politiku poskytovány prostřednictvím **pěti operačních programů** (OP Průmysl a podnikání, OP Rozvoj lidských zdrojů, OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, OP Infrastruktura, SROP), **dvou jednotných programových dokumentů** (pro cíl 2 a cíl 3 v Praze), **dvou komunitárních iniciativ** (Interreg a Equal) a **Kohezního fondu**, do budoucna se počítá s využitím **pouze operačních programů**. Podle připravovaného Národního rozvojového plánu by jich mělo být 24:

1. Operační program Podnikání a inovace (pro cíl Konvergence)

- program by měl zlepšovat podnikatelskou infrastrukturu (nemovitosti), podporovat spolupráci firem, univerzit a výzkumných institucí, usnadnit zavádění nových technologií, procesů a inovací, vytvářet a zlepšovat služby pro podnikání, rozvíjet lidské zdroje v podnicích, podporovat podnikavost, zakládání a rozvoj firem, motivovat k efektivnímu využívání energií, rozvíjet internacionalizaci podniků,
- řídicím orgánem bude **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, implementačními agenturami pak CzechInvest, CzechTrade, ČMZRB a ČEA.

2. Operační program Výzkum, vývoj, inovace (pro cíl Konvergence)

- operační program by měl rozvíjet kapacity ve výzkumu a vývoji, zefektivnit vzdělávání a zpřístupnit znalosti potřebné pro výzkum, vývoj a inovace, napomoci zakládat centra/póly excelence, posilovat spolupráci mezi podniky a veřejnými nebo vysokoškolskými institucemi, podporovat malé a střední podniky v oblasti výzkumu a vývoje a inovací, podporovat ekologické inovace a šířit informace o výzkumu, vývoji a inovacích pro podniky a výzkumné či vysokoškolské organizace,
- řídicím orgánem bude **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, implementačními agenturami CzechInvest a Technologické centrum AV ČR.

3. Operační program Zaměstnanost (pro cíl Konvergence)

- program by měl umožnit zvyšovat adaptabilitu pracovníků a zaměstnavatelů prostřednictvím vyšších investic do vzdělávání a vyšší účasti pracovníků v něm, zlepšit přístup k zaměstnání a preventivně působit proti nezaměstnanosti, posilovat integraci osob ohrožených sociálním vyloučením, podporovat celoživotní vzdělávání, modernizovat a posilovat instituce působící na trhu práce,
- řídicím orgánem bude **Ministerstvo práce a sociálních věcí**.

4. Operační program Vzdělávání (pro cíl Konvergence)

- program by měl usnadnit modernizaci vzdělávacích systémů počátečního a dalšího vzdělávání, vytvářet komplexní systém celoživotního učení, zvyšovat odbornou kvalifikaci pracovní síly v průběhu produktivního věku, rozvíjet infrastrukturu pro vzdělávání, rozvíjet lidský potenciál ve výzkumu a vývoji,
- řídicím orgánem bude **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**.

5. Operační program Životní prostředí (pro cíl Konvergence)

- program by měl zlepšit situaci v oblastech vodního hospodářství a protipovodňové ochrany, v ovzduší, hluku a ve využití obnovitelných zdrojů energie, v odpadech, obalech a staré ekologické zátěži, v environmentálních rizicích, v přírodě a krajině, v environmentálním vzdělávání, poradenství a osvětě,
- řídicím orgánem bude **Ministerstvo životního prostředí**.

6. Operační program Doprava (pro cíl Konvergence)

- program by měl podpořit výstavbu a modernizaci sítě trans-evropských dopravních sítí (TEN-T) a sítí navazujících, výstavbu a modernizaci regionálních sítí drážní dopravy, výstavbu a rozvoj dálniční sítě a sítě silnic I. třídy mimo

TEN-T, výstavbu a modernizaci důležitých dopravních spojení na území Prahy a zlepšovat kvalitu dopravy a ochrany životního prostředí z hlediska dopravy,

- řídicím orgánem bude **Ministerstvo dopravy**.

7. Integrovaný operační program (pro cíl Konvergence)

- program by měl podporovat vyvážený rozvoj území a jejich regionů, snižovat existující disparity a stimulovat rozvojový potenciál regionů prostřednictvím zvýšení kvality práce veřejné správy a zkvalitnění veřejných služeb, zlepšení využití rozvojového potenciálu a posílení konkurenceschopnosti a rozvoje podnikání v oblasti cestovního ruchu a aktivizace regionálního potenciálu,
- řídicím orgánem IOP bude **Ministerstvo pro místní rozvoj**, zprostředkujícím subjektem bude Centrum pro regionální rozvoj ČR. Do realizace programu budou zapojeny další resorty jako koneční příjemci grantových schémat, a to v oblasti zvýšení kvality práce veřejné správy a zkvalitnění veřejných služeb (MZd, MK, MI, MV, MS, MŠMT, MPSV, atd.) a v oblasti lepšího využití rozvojového potenciálu a posílení konkurenceschopnosti a rozvoje podnikání v oblasti cestovního ruchu (MK). Ověřena bude i role vybraných měst jako konečných příjemců v oblasti grantových schémat realizujících komplexní rozvoj těchto měst a jejich spádového území.

8.- 14. 7x Regionální operační programy (pro cíl Konvergence)

- **každý region soudržnosti typu NUTS 2 kromě Prahy** (tedy Severozápad, Jihozápad, Střední Čechy, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava a Moravskoslezsko) by měl mít **vlastní regionální operační program**, který by respektoval jednotlivé rozvojové priority každého regionu,
- program by měl zlepšit regionální dopravní i informační infrastrukturu, stav životního prostředí, zvýšit podíl cestovního ruchu na hospodářské prosperitě, zvýšit prosperitu regionů rozvojem malých a středních podniků a řemesel, modernizovat a zlepšovat životní podmínky pro obyvatele ve městech a na venkově,
- řídicím orgánem každého Regionálního operačního programu bude **Regionální rada příslušného regionu soudržnosti**.

15. Operační program Technická pomoc (pro cíl Konvergence)

- na rozdíl od aktuálního programovacího období je **technická pomoc** obsažena v **samostatném operačním programu** (nyní je jednou z priorit v každém operačním programu),
- z programu se financuje efektivní řízení, kontrola, sledování a vyhodnocování realizace Národního rámce politiky

soudržnosti, který zastřešuje aktivity politiky hospodářské a sociální soudržnosti v ČR a aktivity spojené s využíváním prostředků strukturálních fondů a Fondu soudržnosti,

- řídicím orgánem bude **Řídicí orgán Národního rámce politiky soudržnosti**.

16. Operační pr. Praha – Konkurenceschopnost (pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – spolufinancováno z ERDF)

- program by měl umožnit zlepšení dostupnosti dopravních a telekomunikačních služeb, zkvalitnění životního prostředí a zvýšení konkurenceschopnosti Prahy rozvojem a efektivním využitím svého inovačního potenciálu,
- řídicím orgánem bude **hl. m. Praha**.

17. Operační program Praha – Adaptabilita (pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – spolufinancováno z ESF)

- program by měl umožnit zvýšení adaptability pracovníků a zaměstnavatelů, zlepšení přístupu na trh práce a zkvalitnění vzdělávání a odborné přípravy,
- řídicím orgánem bude **Ministerstvo práce a sociálních věcí**.

18.-22. 5x Operační programy přeshraniční spolupráce (pro cíl Evropská územní spolupráce)

- jedná se o 5 operačních programů pro tuto přeshraniční spolupráci: ČR-Polsko, ČR-SR, ČR-Rakousko, ČR-Bavorsko, ČR-Sasko,
- program by se měl zaměřit na rozvoj místního podnikatelského prostředí a rozvoj cestovního ruchu v příhraničí, posilování dostupnosti dopravy a informačních sítí, ochranu životního prostředí, podporu obnovitelných zdrojů energie, rozvoj měst a venkova, podporu vzdělání, výzkumu a vývoje, kultury, integraci na trhu práce a podporu malých místních iniciativ,
- spolu s OP nadnárodní a meziregionální spolupráce (viz níže) navazuje na současnou iniciativu Interreg,
- řídicím orgánem bude **Ministerstvo pro místní rozvoj**.

23.-24. 2x Operační programy nadnárodní a meziregionální spolupráce (pro cíl Evropská územní spolupráce)

- programy umožňující spolupráci nesousedících regionů v rámci nadnárodní spolupráce (týká se středoevropského, jaderského, podunajského a jihovýchodního evropského území) a meziregionální spolupráce (jakékoliv jiné členské země),
- řídicím orgánem bude **společný pro všechny zúčastněné členské státy** a o jeho umístění ještě nebylo rozhodnuto.

Hrubý odhad alokací na operační programy v ČR (mld. Kč, běžné ceny, na celé období 2007-2013)

	Veřejné zdroje celkem	Zdroje z EU		Spolufinancování ČR	
	mld. Kč	mld. Kč	podíl na celku	mld. Kč	výše spolufinanc.
OP Podnikání a inovace	119,4	89,6	12 %	29,9	25 %
OP Výzkum, vývoj, inovace	59,7	44,8	6 %	14,9	25 %
OP Zaměstnanost	101,3	76,0	10 %	25,3	25 %
OP Vzdělávání	97,7	73,3	9 %	24,4	25 %
OP Životní prostředí	184,5	153,1	20 %	31,4	17 %
OP Doprava	184,5	153,1	20 %	31,4	17 %
7x Regionální OP	79,6	59,7	8 %	19,9	25 %
Integrovaný OP	119,4	89,6	12 %	29,9	25 %
OP Technická pomoc	19,9	14,9	2 %	5,0	25 %
2x OP Praha	24,9	12,4	2 %	12,4	50 %
7x OP Evropská územní spolupráce	13,5	10,1	5 %	3,4	25 %
CELKEM	1 004,5	776,6	100 %	227,8	-

Zdroj: výpočet EU Office na základě návrhu NRP z ledna 2006 a listopadu 2005

DALŠÍ KROKY V PROCESU PŘÍPRAVY NA PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2007–2013

Národní rozvojový plán by měl být schválen vládou **začátkem února**. V brzké době by měly být zahájeny práce na vypracování **Národního strategického referenčního rámce**, s jehož **schválením vládou** se počítá do **konce prvního čtvrtletí**. Jednotlivé **operační programy**, včetně jejich priorit, opatření, finančního objemu a dalších detailů by měla **vláda schválit do dubna**. Potom mohou být zahájeny konzultace s Evropskou komisí o podobě NSRR a operačních programů.

Na evropské úrovni by měla být **do konce třetího čtvrtletí schválena prováděcí nařízení ke strukturální a kohezní politice na léta 2007-2013**, která legislativně upraví tuto oblast. **V říjnu** by mohly být **NSRR a OP formálně předloženy Evropské komisi**. Příští programovací období oficiálně **začíná 1. ledna 2007**, ale **schválení operačních programů Evropskou komisí** se očekává později. Za poměrně optimistický předpoklad můžeme považovat **konec února**. Při splnění tohoto scénáře by se **první výzvy žadatelům** k předkládání projektů mohly začít vypisovat **v březnu 2007**.

Celý tento proces však **může nabrat zpoždění**. To se zdá být vysoce pravděpodobné po **zamítavém stanovisku Evropského parlamentu**, který v lednu vyjádřil nespokojenost s dohodou šéfů členských států na Evropské radě. Nelíbí se mu zejména „**nízký**“ **objem celkového sedmiletého rozpočtu**, když místo členskými státy dohodnuté částky 862 miliardy euro europoslanci původně navrhli **o 113 miliard euro vyšší rozpočet** (975 mld. euro). Parlament je nicméně ochoten se dohodnout a zahájit konstruktivní vyjednávání s Radou.

Aby finanční perspektiva vstoupila v platnost, **musí ji schválit zároveň Evropská komise, Evropská rada i Evropský parlament**. Ihned po zamítavém stanovisku europoslanců odstartovala jednání mezi předsedou Evropského parlamentu

Josepem Borrellem, rakouským kancléřem Wolfgangem Schüsslelem, který v letošním prvním pololetí předsedá Radě, a předsedou Evropské komise José Manuelem Barrosem za účelem nalezení společného stanoviska. Na ujednání potřebné interinstitucionální dohody není stanovena žádná formální lhůta. Všichni zúčastnění však usilují o **dosazení dohody nejpozději letos na jaře**. Například komisařka EU Danuta Hübner, která je zodpovědná právě za regionální politiku, očekává, že potřebný souhlas Evropského parlamentu získá budoucí finanční perspektiva **v květnu**.

Vzhledem k tomu, že řada členských států ustoupila až na samou hranici možného, **nejsme v otázce souhlasu členských států s výrazně vyšším rozpočtem přílišnými optimisty**. Na druhou stranu ani příliš nevěříme, že by Evropský parlament zcela vetoval dohodu. Vhodným **kompromisním řešením** se proto jeví například **přesun v rámci rozpočtových kapitol bez výrazné změny** celkového rozpočtového objemu. Jakých kapitol by se možné navýšení prostředků mohlo týkat naznačil **hlavní vyjednávač Evropského parlamentu** v otázce finanční perspektivy europoslanec **Reimer Böge** (Německo, Evropská lidová strana a Evropští demokraté), který naznačil, že členskými státy schválená finanční perspektiva je příliš skoupá pro oblast **rozvoje venkova a zahraničních vztahů**.

Jakékoliv oddálení finálního schválení finančního rámce 2007 až 2013 však **bezesporu odsouvá schválení výše zmíněných klíčových dokumentů** nezbytných pro čerpání peněz ze strukturálních fondů a Kohezního fondu (Národní rozvojový plán, Národní strategický referenční rámec, jednotlivé operační programy, evropská prováděcí nařízení ke strukturální a kohezní politice). To by **ublížilo zejména novým členským státům**, které nejvíce využívají zmíněné fondy. Pevně proto věříme, že v Evropském parlamentu se najde dostatek rozumu.

Země pod lupou

Po Belgii, na kterou jsme se zaměřili v předchozím měsíci, je nyní v centru našeho zájmu další členská země Evropské unie, která je co do počtu obyvatel srovnatelná s Českou republikou. A nejen to. Portugalsko, jež je tentokrát předmětem naší zvýšené pozornosti, může ve vztahu k české ekonomice i společnosti sehrát roli jisté paralely, poučení a v poslední fázi svého vývoje i mementa.

PORTUGALSKO

Základní ukazatele

<i>typ vlády/hlava státu:</i>	parlamentní demokracie / prezident Jorge Fernando de Sampaio
<i>velikost území (podíl v EU)</i>	92 391 km ² (2,32%)
<i>počet obyvatel (podíl v EU)</i>	10 529 300 (2,29%)
<i>věková struktura obyvatel</i>	0-14 let: 15,7%; 15-64 let: 67,5%; nad 65 let: 16,8%
<i>etnická a národnostní struktura</i>	99% Portugalci; 0,3% Kapverdáné; 0,7% ostatní
<i>HDP celkem (podíl v EU)</i>	142,3 mil. EUR (1,37%)
<i>HDP per capita v PPS</i>	72,2% průměru EU-25
<i>sektorová struktura HDP</i>	zemědělství: 4,1%; průmysl a stavebn.: 24,3%; služby: 71,6%
<i>průměrná inflace</i>	2,5%
<i>průměrná nezaměstnanost</i>	9,0%
<i>růst HDP</i>	1,2%
<i>saldo státního rozpočtu</i>	-3,0% HDP
<i>veřejný dluh</i>	59,4% HDP
<i>počet NUTS2, nejbohatší a nejchudší NUTS2 (dle HDP per capita v PPS vůči EU)</i>	7 NUTS2; Lisboa: 111,8%; Norte: 61,5%
<i>další informace</i>	http://www.portugal.gov.pt

pozn.: ekonomické ukazatele v roce 2004, zdroj: EU, CIA

Komentář

Portugalsko vstoupilo do Evropského společenství jen o něco málo déle než 10 let poté, kdy se zbavilo vojenské diktatury (obdobně jako sousední Španělsko); členskou zemí ES je tak Portugalsko od roku 1986, přičemž mnohými je jeho hlavní důvod vstupu do procesu evropské integrace dodnes zdůvodňován zejména politickými a strategickými důvody (podobně jako Řecko, jež vstoupilo o pět let dříve) a méně již excelentní ekonomickou výkonností a splněním jiných kvalitativních požadavků v čase vstupu.

V té době totiž Portugalsko představovalo na evropské poměry značně zaostalou, geograficky periferní zemi, která se však v průběhu 90. let dočkala viditelné proměny k lepšímu. V této době se nejen výrazně zlepšovaly portugalské makroekonomické veličiny, které zemi nakonec umožnily vstoupit i do procesu měnové integrace tak, že se stala jednou z 11 zakládajících členských zemí euro-zóny. A předchozí vstup do kursového systému ERM II. byl tak vnímán jako symbol a moment završení příznivého ekonomického vývoje, který se během velmi krátké doby podařilo zaznamenat nejen v oblasti urychlování hospodářského růstu, ale i při snižování inflace.

Portugalsko se navíc stalo zemí velmi loajální a aktivní ve vztahu k politikám Evropské unie a vysloužilo si tak pověst

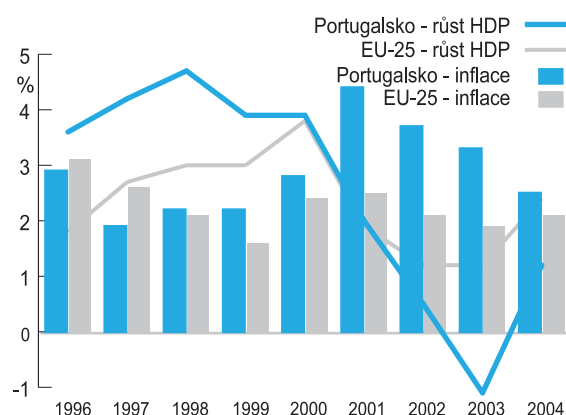
příčinlivého, vnímavého a poslušného žáka (měřeno osvojováním principů platných a obvyklých v rámci institucí EU), i černého koně (vnímáno dynamickým ekonomickým vývojem, doprovázeným patrnými strukturálními změnami, rychlou výstavbou dopravní infrastruktury i turistických resortů, mnohdy i výrazně podpořeným množstvím projektů, řešených s pomocí fondů EU).

S nástupem nového milénia se však i na portugalském případě naplnilo přísloví o tom, že žádný strom neroste do nebe. Na Portugalsko dopadly horší časy; hospodářský růst začal citelně zpomalovat až do fáze, kdy se ekonomická výkonnost země – jako jedné z mála v Evropské Unii – začala vykazovat hodnotou meziročního reálného hospodářského růstu se znaménkem minus. Spolu s tím se zemi dramaticky zhoršila fiskální disciplína a Portugalsko se stalo jedním z největších hříšníků při plnění pravidel Paktu stability a růstu. Využívání fondů EU pro potřebné projekty začalo rovněž váznout.

Podle nedávných údajů Eurostatu se tak Portugalsko opět propadlo na samotné dno ekonomické výkonnosti měřené ukazatelem HDP na obyvatele mezi zeměmi EU-15, přičemž bylo dokonce v tomto žebříčku překonáno některými ze skupiny nováčků z roku 2004, včetně České republiky (vedle ní například rovněž Kypr a Slovensko).

S naší zemí Portugalsko pojí – při potřebné míře fantazie – určité věcné paralely, jež se však v čase neshodují. I my jsme prošli totalitním obdobím, byť zřejmě podstatně drsnějším než Portugalci. I my jsme byli v raném post-revolučním období vnímáni jako regionální premiant, jehož reputace se však v určité etapě prudce změnila k horšímu. Dnes by se mohlo zdát – a je to zřejmě pravda, že naše pozice je všestranně pozitivnější a zejména nadějnější. Za deset let však může být situace opět zcela jiná ...

Vývoj inflace a růstu HDP

Statistické okénko

Statistické okénko v tabulkové formě zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 25 členských zemí Evropské unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	X-05	XI-05	XII-05	X-05	XI-05	XII-05
Belgie	0,9	2,6	1,4	4,5	3,5	3,0	8,5	8,5	8,5	2,2	2,3	2,8
ČR	3,2	4,4	4,8	-6,3	-5,2	-2,9	7,9	7,9	7,8	2,5	2,2	1,9
Dánsko	0,6	2,1	2,7	3,3	2,5	2,9	4,5	4,5	4,4	1,9	1,9	2,2
Estonsko	6,7	7,8	8,4	-12,0	-12,7	-9,9	7,2	6,9	6,7	4,5	4,0	3,6
Finsko	2,4	3,6	1,9	3,8	4,1	2,2	8,3	8,4	8,4	0,8	1,0	1,1
Francie	0,8	2,3	1,5	0,2	-0,7	-0,8	9,3	9,2	9,2	2,0	1,8	1,8
Irsko	4,4	4,5	4,4	0,0	-0,8	-2,2	4,3	4,3	4,3	2,7	2,2	n/a
Itálie	0,3	1,2	0,2	-0,8	-0,4	-1,2	n/a	n/a	n/a	2,6	2,4	2,1
Kypr	1,9	3,8	3,9	-3,0	-5,7	-5,8	6,1	5,9	5,8	2,2	2,0	1,4
Litva	10,5	7,0	7,0	-6,9	-8,0	-74,0	7,0	6,7	6,8	3,0	2,8	3,0
Lotyšsko	7,2	8,3	9,1	-8,2	-12,6	-11,1	8,7	8,5	8,3	7,7	7,5	7,1
Lucembursko	2,9	4,5	4,2	8,2	8,4	5,9	5,6	5,6	5,6	5,0	3,6	3,4
Maďarsko	2,9	4,2	3,7	-8,7	-8,8	-8,4	7,2	7,2	7,2	3,1	3,3	3,3
Malta	-1,9	0,4	0,8	-5,8	-10,5	-6,7	7,8	7,7	7,9	3,0	4,3	3,4
Německo	-0,2	1,6	0,8	2,1	3,7	3,8	9,1	9,3	9,5	2,4	2,3	2,1
Nizozemí	-0,1	1,7	0,5	5,8	6,1	6,0	4,8	4,7	4,7	1,5	1,6	2,1
Polsko	3,8	5,3	3,4	-2,2	-4,2	-3,2	17,6	17,4	n/a	1,6	1,1	0,8
Portugalsko	-1,2	1,2	0,4	-6,1	-7,8	-9,5	7,5	7,5	7,5	2,6	2,5	2,5
Rakousko	1,4	2,4	1,7	-0,5	0,3	0,8	5,3	5,2	5,2	2,0	1,7	1,6
Řecko	4,6	4,7	3,5	-8,5	-8,2	-7,4	n/a	n/a	n/a	3,7	3,4	3,5
Slovensko	4,5	5,5	5,1	-0,5	-3,4	-6,6	16,2	16,0	15,8	3,5	3,6	3,9
Slovinsko	2,7	4,2	3,8	-0,3	-2,0	-1,6	6,4	6,5	6,4	3,2	2,1	2,4
Španělsko	3,0	3,1	3,4	-4,2	-5,9	-7,4	8,7	8,6	8,5	3,5	3,4	3,7
Švédsko	1,5	3,6	2,5	5,9	7,8	7,0	n/a	n/a	n/a	0,9	1,2	1,3
Velká Británie	2,5	3,2	1,6	-1,5	-2,0	-2,1	4,9	n/a	n/a	2,3	2,1	2,0
EU-25	1,2	2,4	1,5	0,1	0,0	-0,3	8,5	8,5	8,5	2,4	2,2	2,1

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2002	2003	2004
Belgie	0,1	0,0	0,0	100,4	96,2	94,9	115,8	116,8	118,3	102,3	104,0	104,2
ČR	-12,5	-3,0	-3,2	36,8	36,8	36,2	67,1	68,2	70,0	54,7	55,5	55,0
Dánsko	1,2	2,9	3,7	45,0	43,2	36,0	120,6	121,1	121,5	135,6	138,8	137,0
Estonsko	2,6	1,7	1,1	6,0	5,5	5,1	46,3	48,7	50,7	107,5	108,7	106,6
Finsko	2,5	2,1	1,9	45,2	45,1	42,8	112,9	112,7	114,3	124,4	125,9	122,9
Francie	-4,1	-3,7	-3,2	63,2	65,1	66,5	113,3	111,6	110,2	106,1	105,8	108,0
Irsko	0,2	1,4	-0,4	31,5	29,8	29,0	131,6	131,4	138,4	122,4	126,6	123,1
Itálie	-3,2	-3,2	-4,3	106,8	106,5	108,6	108,2	106,0	104,8	97,9	102,3	102,7
Kypr	-6,3	-4,1	-2,8	69,8	72,0	70,4	82,8	81,5	81,2	90,9	96,5	93,3
Litva	-1,2	-1,4	-2,0	21,4	19,6	20,7	42,1	45,4	47,8	54,6	54,9	54,6
Lotyšsko	-1,2	-0,9	-1,2	14,6	14,7	12,8	38,7	40,6	43,2	57,6	55,4	56,4
Lucembursko	0,2	-1,2	-2,3	6,7	6,6	6,8	211,0	213,0	222,0	102,5	105,3	106,1
Maďarsko	-6,5	-5,4	-6,1	57,4	57,4	57,2	58,1	59,5	60,9	56,9	59,0	61,9
Malta	-10,4	-5,1	-4,2	72,8	75,9	77,2	72,6	72,3	71,1	73,7	74,4	74,9
Německo	-4,1	-3,7	-3,9	64,8	66,4	68,6	109,9	109,1	108,8	107,5	108,7	106,6
Nizozemí	-3,2	-2,1	-1,8	52,6	53,1	54,0	121,1	120,0	119,2	105,3	106,6	105,2
Polsko	-4,8	-3,9	-3,6	45,3	43,6	46,3	45,3	45,6	46,7	59,5	53,4	52,4
Portugalsko	-2,9	-3,0	-6,0	57,7	59,4	65,9	76,1	74,1	72,5	76,2	87,3	85,7
Rakousko	-1,2	-1,0	-1,9	65,1	64,3	64,3	121,3	120,9	121,1	105,2	105,7	103,6
Řecko	-5,7	-6,6	-3,7	108,8	109,3	107,9	77,0	80,5	81,6	82,2	84,5	85,1
Slovensko	-3,8	-3,1	-4,1	43,1	42,5	36,7	51,0	51,9	52,0	44,6	50,5	54,9
Slovinsko	-2,7	-2,1	-1,7	29,4	29,8	29,3	74,7	76,2	77,8	75,5	77,9	75,8
Španělsko	0,0	-0,1	0,2	49,4	46,9	44,2	96,1	98,8	98,1	85,0	86,6	87,4
Švédsko	0,2	1,6	1,4	52,0	51,1	50,6	113,9	114,3	115,9	121,1	124,0	121,1
Velká Británie	-3,3	-3,2	-3,4	39,7	41,5	43,1	117,4	118,7	118,9	110,7	103,8	105,6
EU-25	-3,0	-2,6	-2,7	64,0	63,4	64,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: Eurostat, odhad za rok 2005 pochází z Ekonomického výhledu Evropské komise - podzim 2005, HDP per capita je přepočteno podle parity kupní síly.

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

